

Onderwerp en gezegde

Oefening 1

In de tijd van de mammoets hadden ze geen last van reclame en dus van domme blondjes en verplicht lachende kinderen. In een reclame voor internetaansluiting stond de volgende tekst. Zou jij je ouders aanraden om zo'n aansluiting te kopen? Om die redenen? Dit is de tekst:

"We beleven er allemaal plezier aan", vertelt Vicky enthousiast. "Onze dochter van acht oefent haar tafels van vermenigvuldiging op speciale websites die ik voor haar opzoek. Onze zoon van zeven doet spelling en rekenen, en zelfs onze zoon van vijf vindt er aangepaste oefeningen, maar natuurlijk ook spelletjes. Alleen voor de jongste van zestien maanden is het nog wat te vroeg!"

Zou je geen heimwee krijgen naar de tijd van de mammoets?

Duid in de reclametekst alle onderwerpen aan.

Oefening 2

Heb je er nog wat moeite mee? Wil je nog wat oefenen?

In het tekstje hieronder kun je de onderwerpen aanduiden. Dat willen we immers oefenen.

Eerst nog wat goede raad:

- * Vergeet niet bij elke zin de juiste vraag naar het onderwerp te stellen. Dat maakt het gemakkelijker.
- * Ken je nog de juiste vraag? Twijfel je nog? Kijk dan eens of de rest van de zin inderdaad iets over dat onderwerp zegt.

Bijvoorbeeld: *Jan heeft Sofie vorige week een poets gebakken!*

Over wie wordt in deze zin iets gezegd? Over Jan of over Sofie?

Als je Jan kiest, zie je dat de rest van de zin iets over hem zegt: dat hij Sofie vorige week een poets gebakken heeft.

Als je Sofie kiest, zie je dat dat niet gaat. Over Sofie wordt niet gezegd dat ze Jan een poets gebakken heeft.

Aan de slag nu: Duid de onderwerpen aan in de zinnen van de kinderen.

Het is maandag en de leerlingen vertellen over wat ze in het weekend beleefd hebben:

Amélie: Ik heb een heel mooi boekje gelezen over een Duits meisje in de tweede wereldoorlog. Het was wel een triestig boek.

Amin: Gisteren zijn we naar het bos geweest.

Jef: Weet je wie de koers gewonnen heeft?

de meester: Heeft Tom Boonen weer gewonnen, Yasmine?

Yasmine: Ik kijk nooit naar de koers, meester.

Oefening 3

Onderwerpen kunnen er heel verschillend uitzien en toch zijn het allemaal onderwerpen. Kijk eens naar de volgende tekst:

De reusachtige olifanten met een dikke bruine vacht van roodbruin haar en twee enorme gekromde slagstanden, die wel 4 meter lang kunnen worden, heten mammoets of mammoeten. Mammoets waren herbivoren. Ze aten grassen en zeggen, soms zacht twijgen. De mannetjes konden drie meter hoog worden, de vrouwtjes 2,75 m.

Welk onderwerp is het kortst?

Welk onderwerp is het langst?

.....

Oefening 4

Deze oefening is moeilijk. Vaak moet je immers meer veranderen dan alleen het onderwerp. Iets voor echte 'redacteurs' van een krant.

Gisteren speelden de Belgen tegen de Nederlanders. Ze hadden gehoopt dat ze zouden kunnen winnen. Ze speelden immers in Antwerpen. Ze begonnen goed: bij een hoekschop viel de bal nogal raar in het doel van de Nederlandse keeper. De Belgen juichten natuurlijk. Maar na een tijdje kregen ze het moeilijk. Ze konden de aanvallen van de Nederlanders niet blijven stoppen. Na een half uur kregen ze een eerste doelpunt binnen. Ze waren ontgoocheld. Kort daarna moesten ze nog een doelpunt slikken. Na de rust probeerden ze de achterstand in te halen, maar ze konden de Nederlanders niet kloppen. Ze waren niet blij met hun nederlaag.

Oefening 5

Hoe kunnen mannen zo gek zijn op computers? Vroeger waren ze onder de indruk van mammoets. Die beesten waren tenminste echt indrukwekkend. Hun slagstanden waren nog veel groter dan die van de olifanten nu. Ze hadden lang haar en zagen er geweldig uit. Zulke reusachtige beesten bestaan nu helaas niet meer...

De onderwerpen van deze tekst staan allemaal in net meervoud. Zet ze om in net enkelvoud en schrijf de zinnen dan opnieuw. *B.v. Hoe kan Bram zo gek zijn op computers?*

Wat kun je hieruit leren over onderwerp en gezegde ?
